

Proxecto de fomento do uso do galego

EDLG - IES San Clemente

Ano escolar 2016 - 2017

Índice

[Introdución](#)

[Integrantes do EDLG](#)

[Historia do IES San Clemente](#)

[Localización](#)

[Organización e horario do centro](#)

[Estudo sociolingüístico do centro](#)

[Oferta académica](#)

[Alumnado matriculado](#)

[Obxectivos e actividades](#)

[Actividades principais](#)

1. Introducción

No IES San Clemente desenvolvéronse historicamente proxectos e actividades que contemplan a dinamización lingüística e o desenvolvemento da cultura galega como principal eixo condutor.

Aínda que no centro existen dende sempre iniciativas en prol da nosa lingua e da nosa cultura, o EDLG do IES San Clemente ven funcionando dende a creación dos equipos de normalización lingüística, e dende ese momento existe un proxecto global de normalización que se revisa ano tras ano. É por iso, e dado que un centro de ensino non pode illarse do tecido social do que forma parte, sendo mesmo reflexo, en moitas ocasións, do que naquel acontece, este proxecto deberá continuar traballando coa finalidade de acadar todos os seus obxectivos.

Por esta razón, e porque o método de traballo de cursos precedentes debe ser revisado e a actividade a desenvolver axeitada cos obxectivos perseguidos, este proxecto busca consolidar un método de traballo que se poida levar a cabo de forma continuada no presente curso escolar e nos cursos posteriores, polo que sería considerado como plan plurianual.

Este proxecto é unha revisión e actualización do creado no inicio do ano escolar. Ambos poden ser consultados no seguinte enderezo:

<https://www.iessanclemente.net/plurilinguismo/equipo>

2. Integrantes do EDLG

Como ordena o artigo 15º o Decreto 79/2010, do 20 de maio, para o plurilingüismo no ensino non universitario en Galicia (DOG nº 97, do 25 de maio), no IES San Clemente constituíuse un EDLG, nomeado e supervisado pola dirección do centro e formado polo seu coordinador, profesorado, representantes do alumnado e persoal non docente. Por tratarse dun centro con ensinanzas para adultos, non hai pais nin nais no EDLG.

A continuación indícase a composición do EDLG do IES San Clemente:

Coordinador:

Marcos Vence Ruibal (Informática)

Membros do profesorado:

María del Carmen Viñas Álvarez (directora)

Cristina París Brandariz (Informática)

Víctor Fernández Albor (Informática)

Dolores Díaz Rifón (Lingua Galega)

Pedro Antonio Labraña Barrero (Matemáticas)

María del Carmen Moure González (FOL)

Manuel Mira Martínez (Filosofía)

Rosalía Fernández Rial (Lingua Castelá)

Maidor Rodríguez Puy (Lingua Castelá)

Yago Rodríguez Puy (Lingua Castelá)

Jaime Oviedo Braña (Física e Química)

Mercedes Rodríguez Ruibal (Bioloxía e Xeoloxía)

Membros do alumnado:

Ezequiel Campo Penedo (2º SMR)

Alex Calo Piñeiro (2º SMR)

Daniel Rey Castro (1º ASIR)

Pablo Otero García (1º ASIR)

Félix Pardal González (1º ASIR)

Pablo Pérez García (1º ASIR)

Membros do persoal non docente:

Manuel Barral Sánchez (Conserxaría)

Carme Otero Cruz (Conserxaría)

Colaboración externa:

EDLGs do IES nº 1 de Ordes, IES Espiñeira de Boiro e CEIP de Sestelo-Baión.

Ángeles Saura (Universidade Autónoma de Madrid) e Katia Pangrazi (Accademia di Belle Arti di Terni)

Maria Sourgiadaki (1º EPAL Ierápetra, Grecia)

3. Historia do IES San Clemente

A historia do IES remóntase ao ano 1948, cando unha viúva compostelá doou uns terreos situados no campo de San Clemente á Igrexa, coa finalidade de que neles se construíse un centro para acoller aos nenos pobres da cidade e proporcionarlles uns coñecementos profesionais que lles permitisen no futuro desempeñar un oficio. A doazón realizouse por motivos píos e a Igrexa tutelou o desenvolvemento das obras de edificación a través de D. Fernando Quiroga Palacios.

Aínda que o edificio puido estar rematado antes, as súas actividades non comezaron até o ano 1953 que, curiosamente, coincide tamén co momento en que o Papa Pío XII designou cardeal a Don Fernando Quiroga Palacios.

A historia vén demostrar que o centro sempre estivo vinculado a ensinanzas profesionais: foi escola de traballo, escola de artes, escola de mestría industrial, centro de formación profesional... Non foi até a última década do século XX cando, coa reforma educativa formulada na LOXSE, pasou a denominarse IES e, xa no século XXI, se introduciron as ensinanzas non estritamente profesionais.

O edificio forma parte, estrutural e arquitectonicamente, do conxunto histórico da cidade. Foi sempre de titularidade pública e, polo tanto, depende da Consellaría de Educación e Ordenación Universitaria da Xunta de Galicia.

4. Localización

O centro está situado na cidade de Santiago de Compostela, na rúa San Clemente s/n.

Desde a nosa plataforma educativa podemos levar o noso idioma a todos os lugares do planeta.

5. Organización e horario do centro

O centro conta cun horario amplo, tanto para realizar calquera proceso administrativo como para estudar calquera das ensinanzas impartidas.

Horario do centro: 8:45 – 14:35 e 16:00 – 23:00 h.

Horario de atención ao público da oficina:

Mañás: de luns a venres, 9:00 – 14:00 h.

Tardes: martes e xoves, 17:00 – 19:00 h.

O centro conta tamén cun cadro de persoal que traballa en equipo dentro dun marco de cordialidade.

6. Estudo sociolingüístico do centro

6.1.- Contorno sociolingüístico do centro

O IES San Clemente é un centro urbano nunha cidade onde o uso da lingua galega é aceptado pola sociedade, formada por persoas de diferente procedencia (traballadores de todos os lugares, universitarios, visitantes, etc).

O centro ofrece educación tanto presencial como a distancia. Dadas estas características especiais, resulta difícil analizar a súa realidade sociolingüística, xa que cada modalidade educativa se desenvolve nun contorno diferente e a zona de influencia é toda Galicia.

6.2.- Situación do profesorado

O profesorado encargado de bacharelato e ESA a distancia, desenvolve o seu labor en galego de forma maioritaria, como pode comprobarse na aula virtual, que é o vehículo prioritario de comunicación entre o profesorado e o alumnado. Tanto as guías (equivalente ao libro de texto) como os documentos e comunicacións na aula virtual fanse principalmente en galego.

En canto á formación profesional, a normativa non especifica o idioma a usar para impartir os módulos. O centro procura que exista unha oferta equilibrada en galego e en castelán que garanta que o alumnado acade a competencia lingüística adecuada nas dúas linguas oficiais.

A actitude xeral do profesorado cara a lingua galega é positiva, aínda que se pretende mellorar coa participación activa en actividades e proxectos nos que o uso do galego é fundamental.

6.3.- Situación do alumnado

O alumnado é de procedencia xeográfica e clase social variadas:

- O alumnado dos ciclos formativos (ordinario, modular e a distancia) non só provén dos concellos limítrofes, senón de toda Galicia.
- O alumnado matriculado na ESA telemática procede de toda Galicia.
- O alumnado inscrito en Bacharelato procede de toda a comunidade, por ser este centro o único en Galicia que imparte esta modalidade a distancia. Pero constatamos, pola comunicación mantida a través da plataforma virtual, que pode atoparse fóra da comunidade e mesmo do país mentres realiza os seus estudos.

En xeral, o alumnado que provén de zonas urbanas utiliza menos o galego que o que vén do rural, na comunicación espontánea. Moitos deles fan o esforzo de falar galego cando o profesor ou profesora imparte a clase nesta lingua, pero outros non.

O EDLG pretende ampliar o uso do galego entre o alumnado a través de concursos, actividades culturais e proxectos que, aínda que sexan compartimentos estanco nas vidas do alumnado, contribúen a mellorar a actitude e a eliminar prexuízos. Tamén queremos facer ver ao alumnado que o galego é unha lingua importante no seu futuro laboral.

6.4.- Situación lingüística do centro

Con respecto á comunicación interna e externa do centro, esta realízase integramente en galego (agás os casos contemplados na lei, de relación con organismos doutras comunidades autónomas), como pode verse na plataforma educativa.

O instituto conta cun plan de modernización e internacionalización que trata aspectos como a visibilidade internacional do centro, as mobilidades Erasmus+ para alumnos (estudos e prácticas) e profesores, proxectos eTwinning, e seccións bilingües, entre outros.

Tamén participamos no Plan Proxecta, no proxecto exposicións enREDadas, no programa Lanzadeiras Coruña de Eduemprende; publicamos novas na web do centro, en Facebook e Google+; editamos dúas wikis de manuais e axuda, etc.

En todas estas comunicacións e proxectos, mesmo os levados a cabo a nivel internacional, está presente o galego.

A contribución do EDLG é axudar a corrixir as publicacións, impulsar proxectos (eTwinning, enREDadas, Proxecta, Lanzadeiras, etc.) e axudar ao profesorado a publicar novas nos diferentes apartados temáticos da web do instituto.

7. Oferta académica

O IES San Clemente ofrece educación tanto presencial como a distancia:

Oferta educativa presencial:

- Ciclo medio Sistemas Microinformáticos e Redes (SMR).
- Ciclo superior Administración de Sistemas Informáticos en Rede (ASIR).
- Ciclo superior Desenvolvemento de Aplicacións Multiplataforma (DAM).
- Ciclo superior Desenvolvemento de Aplicacións Web (DAW).

Oferta educativa a distancia:

- Os catro ciclos formativos da alínea anterior.
- Bacharelato telemático para persoas adultas.
- ESA telemática.

8. Alumnado matriculado

Estudios	Número de alumnos/as
Ciclos formativos	788
Bacharelato (adultos)	1 701 *
ESA (adultos)	624 *
Total	3 113

* A día de hoxe (a matrícula está aberta ao longo do ano escolar e vai incrementarse).

9. Obxectivos e actividades

O obxectivo principal do equipo de dinamización da lingua galega é potenciar o uso do galego no centro educativo. Esta é a descrición dos obxectivos específicos en base ao estudo sociolingüístico do centro:

9.1.- Contorno do centro

9.1.1.- Dar visibilidade aos proxectos e actividades do centro para que a cidadanía saiba do noso compromiso coa lingua galega, por medio da prensa, web, redes sociais e revista.

Actividades:

- Rumbo: publicación en formato A5 con todo o material desenvolvido durante este ano e mesmo dos anteriores (por exemplo os relatos premiados, etc.)
- Difusión na web, redes sociais e prensa, das actividades realizadas no centro, relacionadas directa ou indirectamente coa lingua galega.
- Participación en actividades organizadas pola Coordinadora Galega e polo servizo de Lingua Galega do Concello de Santiago de Compostela, que sexan consideradas de interese para o centro.

9.2.- Profesorado

9.2.1.- Fomentar o uso do galego a nivel oral e escrito coa participación en actividades e proxectos nos que o uso do galego é fundamental.

Actividades de promoción da lingua por medio de eTwinning:

- Christmas Card Exchange 2016.
- Letras galegas 2017 – Carlos Casares.
- Publicacións da embaixada eTwinning Galicia.
- Ofrecemento ao Servizo Central de Bruxelas para traducir as interfaces do eTwinning Live e TwinSpace ao galego.

9.2.2.- Garantir unha oferta de materiais didácticos de calidade e en diversos soportes.

Actividades:

- Solución de dúbidas aos membros da comunidade educativa.

9.2.3.- Publicar nos diferentes apartados temáticos da web do instituto e nas TVs dos corredores.

Actividades:

- Publicación de artigos: “Novas” e “Novas de dinamización lingüística”.
- Axuda para a publicación noutros apartados como “Sección bilingües”, “Proxectos europeos” e “Orientación”.
- Creación dunha Playlist de YouTube con música galega moderna.
- Publicación de traballos realizados en cooperación con EDLGs doutros centros.

9.3.- Alumnado

9.3.1.- Asegurar que o alumnado acade a competencia lingüística propia do nivel nas dúas linguas oficiais.

Actividades:

- Información e orientación ás persoas que o soliciten.
- Participación en actividades e proxectos.
- Participación na “cafetería” da aula virtual (actividade de nova creación).

9.3.2.- Fomentar o uso do galego a nivel oral e escrito coa participación en actividades, concursos e proxectos nos que o uso do galego é fundamental.

Actividades:

- Participación en concursos do EDLG e doutras entidades.
- Participación na gravación do vídeo “A lingua máis importante do mundo”.
- Actividades de promoción da lingua por medio de eTwinning:
  - Christmas Card Exchange 2016.
  - Letras galegas 2017 – Carlos Casares.
  - Outros proxectos doutros departamentos, nos que tamén se utiliza o galego.

9.3.3.- Eliminar prexuizos e comprender que o galego é unha lingua importante no seu futuro laboral.

Actividades:

- Participación en proxectos eTwinning “Pek in Babel” e “Green spots in town”.
- Participación no programa Lanzadeiras Coruña e en exposicións enREDadas.

9.4.- Centro

9.4.1.- Esixir o cumprimento da lexislación sobre o uso da lingua galega no sistema escolar, adaptada ás súas especificidades e orientada a acadar unha boa competencia nas dúas linguas oficiais.

Actividades:

- Información e orientación aos docentes que o soliciten.
- Solicitud á Consellaría de Educación de maior presenza do galego nos materiais de FP a distancia.

9.4.2.- Coidar de maneira especial o uso da lingua nas plataformas educativas, actualizándoas e sometendoas a continuas revisións.

Actividades relacionadas coa páxina web **www.iessanclemente.net**: plataforma educativa a distancia, plataforma educativa “Mestre”, wikis de manuais e axuda:

- Atención á utilización da lingua galega nas plataforma educativas, sometendoa a continuas revisións.
- Información sobre a normativa vixente.
- Información sobre os obxectivos e as actividades do EDLG en www.iessanclemente.net/plurilinguismo/equipo

9.4.3.- Manter a presenza do galego en todos os proxectos locais, autonómicos, nacionais e internacionais, situándoo ao mesmo nivel que o resto das linguas.

Actividades:

- Proxectos eTwinning indicados en puntos anteriores.
- Solicitar ao SNA eTwinning España que modifiquen o aplicación de eTwinning Live para poder marcar a opción “galego” como idioma de traballo dun participante ou dun proxecto.
- Participación no club de lectura.

10. Actividades principais

O equipo de dinamización da lingua galega do IES San Clemente leva varios anos de traxectoria realizando múltiples actividades ao longo de todo o curso. Algunhas delas repítense anualmente con éxito. Cabe destacar o concurso literario que xa leva vintenove edicións.

A continuación descríbense con detalle as actividades principais propostas para o presente ano escolar, para dúas das cales se vai solicitar financiamento da Consellaría de Cultura, Educación e Ordenación Universitaria: 10.3 e 10.5.

10.1.- Revista

Edición do segundo número da publicación Rumbo, con todo o material desenvolvido durante este ano e mesmo durante os anteriores, por exemplo coas obras premiadas nos concursos do EDLG. Desta maneira daremos visibilidade aos contidos artísticos creados polo alumnado, en galego, nunha publicación física e dixital.

Difundida en www.iessanclemente.net/plurilinguismo e www.facebook.com/iessanclemente.

10.2.- Relatorio sobre Xeoloxía de Galicia

Impartido por Francisco Canosa, doutor en xeoloxía e divulgador. Consiste nunha presentación e nun obradoiro de rochas, de dúas horas de duración.

Como o público obxectivo é o alumnado de ESA e bacharelato telemático, é gravada e [publicada](#) na plataforma virtual.

10.3.- Proxectos eTwinning Galiza-Portugal

O IES San Clemente colabora coa Embaixada eTwinning Galicia de varias maneiras, unha delas é financiando as impresións das publicacións:

embaixadaetwinning.blogspot.com.es/p/publicacions.html

En “Proxectos eTwinning Galiza-Portugal” o EDLG colabora dinamizando a actividade de creación de ideas para proxectos eTwinning entre escolas do Eixo Atlántico. Os autores e autoras son docentes das dúas marxes do Miño.

Tamén colabora a Dirección-Geral de Educación do Goberno de Portugal corrixindo e editando a versión en portugués, difundíndoa nas páxinas web e redes sociais do Ministério da Educação e enviando exemplares impresos a escolas portuguesas. A asesora que colabora connosco é Laura Filipe do SNA eTwinning Portugal.

Pretendemos destacar o interese de realizar proxectos de colaboración entre escolas dos dous países tendo en conta a proximidade xeográfica (que facilita visitas ao outro centro), a proximidade lingüística e o enriquecemento cultural.

Para o desenvolvemento do proxecto utilizamos unha plataforma TwinSpace onde os docentes colocan as súas ideas e os demais as corríxen. A edición da publicación faise con Scribus.

O EDLG tamén realiza a corrección de textos, difusión do resultado e pago dos exemplares impresos.

Os destinatarios da publicación son todos os centros galegos e portugueses, de infantil, primaria, secundaria e formación profesional.

Difusión online:

- Web: www.iessanclemente.net
- Blog: embaixadaetwinning.blogspot.com
- Facebook: www.facebook.com/iessanclemente
- Google+: plus.google.com/u/0/+ErasmusIESSanClemente

10.4.- Green spots in town

Proxecto eTwinning desenvolvido en colaboración cos alumnos do 1º EPAL de Ierápetra (Grecia). Foi seleccionado polo programa [Lanzadeiras Coruña](#) de Eduemprende.

Trata sobre a creación dun website bilingüe (en galego e grego) sobre paisaxismo. Os alumnos das dúas escolas asumen os papeis de provedor e cliente dun servizo de deseño web.

Para desenvolver o proxecto, os participantes traballan nunha plataforma en liña que tamén serve para difundir os resultados:

twinspace.etwinning.net/25012

Os alumnos e alumnas manteñen comunicación directa intercambiando mensaxes nos foros, soben ficheiros de imaxe, son, texto, correo electrónico interno, etc. Trátase dunha ferramenta segura: para acceder aos contidos internos hai que utilizar unha conta persoal. Desde fóra só se poden visualizar as páxinas públicas, pero non as conversas nin os datos dos alumnos.

O EDLG encárgase da corrección dos textos e difusión do resultado en:

- Web: www.iessanclemente.net
- Blog: embaixadaetwinning.blogspot.com
- Facebook: www.facebook.com/iessanclemente
- Google+: plus.google.com/u/0/+ErasmusIESSanClemente

10.5.- Proxecto eTwinning Letras Galegas

Este é o sétimo ano do proxecto Letras Galegas, no que traballamos centros de Galicia, A Ríoxa, Portugal, Francia, Italia, Polonia e Reino Unido:

<https://www.iessanclemente.net/programas-europeos/letras-galegas>

Aínda que a lingua de comunicación entre o alumnado é o inglés, a lingua protagonista é o galego e todas as tarefas fanse ao redor da persoa homenaxeada no Día das Letras Galegas. Os resultados finais principais son unha colección de vídeos en todas as linguas (principalmente en galego), un catálogo de portadas elaboradas no contexto das exposicións enREDadas e un conxunto de marcapáxinas presentados ao concurso. O gañador é impreso polo IES San Clemente e distribúese no meses de maio e xuño.

O papel do EDLG e do Departamento de Galego neste proxecto é fundamental xa que se encargan da coordinación, dinamización, corrección dos textos e audios, así como da difusión dos resultados finais. A coordinadora do proxecto europeo é membro do EDLG do IES San Clemente.

O proxecto gañou o selo de calidade nacionais eTwinning e o selo europeo en Portugal, Francia, Italia e Polonia.

Para desenvolver o proxecto, os participantes traballan nunha plataforma online que tamén serve para difundir os resultados:

twinspace.etwinning.net/28246

Os alumnos e alumnas manteñen comunicación directa intercambiando mensaxes nos foros, soben ficheiros de imaxe, son, texto, correo electrónico interno, etc. Trátase dunha ferramenta segura: para acceder aos contidos internos hai que utilizar unha conta persoal. Desde fóra só se poden visualizar as páxinas públicas, pero non as conversas nin os datos dos alumnos.

As principais actividades do proxecto e as ferramentas utilizadas son:

- Presentación e comunicación entre alumnos: foro, Padlet, vídeo
- Curso de galego: alumnos non galegos preguntan como se din certas palabras ou frases e os galegos responden: foro e vídeo.
- Investigación sobre a vida e obra do autor homenaxeado. Creación dunha liña de tempo.
- Traballo sobre a obra do autor homenaxeado: recitar poemas, traducilos, etc. foro, vídeo, páxinas web.
- Traballo sobre a obra de outros autores europeos: tradución ao galego, gravacións de voz, etc.

Todos os vídeos gravados no IES San Clemente son publicados no canal de YouTube do EDLG:

tinyurl.com/edlgsc

En canto á exposición de portadas, o traballo realízase en colaboración con:

- Esperanza Doval, coordinadora do EDLG do CEIP de Sestelo-Baión.
- Ángeles Saura, coordinadora do proxecto Exposicións enREDadas da Universidade Autónoma de Madrid.
- Katia Pangrazi, coordinadora de Exposicións enREDadas 2017, Accademia di Belle Arti di Terni, Italia.

Difusión:

- Web: www.iessanclemente.net
- Blog: embaixadaetwinning.blogspot.com
- Facebook: www.facebook.com/iessanclemente
- Google+: plus.google.com/u/0/+ErasmusIESSanClemente

10.6.- Concursos e certames

Temos previstas novas convocatorias de concursos e certames que tiveron éxito en anos anteriores e novos concursos nos que ademais do alumnado, tamén poderá participar o resto da comunidade educativa. Pretenden estimular a creación literaria e audiovisual utilizando o galego.

- VII Concurso de felicitacións de aninovo.
- II Certame de micro relatos.
- II Certame de micro vídeos.
- XXX Concurso literario.
- VII Concurso europeo de marcapáxinas.

Os premios son vales de material educativo e informático. Para esta actividade non pedimos financiamento xa que os resultados van ser publicados na revista do punto 10.1.

Santiago de Compostela, 20 de xaneiro de 2017.

O coordinador do EDLG

Visto e prace da directora

Marcos Vence Ruibal

Carmen Viñas Álvarez